

TRAKTAT WIPO O PRAWIE AUTORSKIM

sporządzony w Genewie dnia 20 grudnia 1996 roku

(Dz.U. z 2005 r., nr 3 poz. 12)

Preambuła

UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY:

PRAGNĄC rozwijać i zapewniać ochronę praw autorów utworów literackich i artystycznych w sposób możliwie najbardziej skuteczny i jednolity,

UZNAJĄC potrzebę wprowadzenia nowych przepisów międzynarodowych oraz sprecyzowania wykładni niektórych przepisów już istniejących, celem znalezienia właściwych rozwiązań problemów wynikających z rozwoju gospodarczego, społecznego, kulturowego i technicznego,

UZNAJĄC głęboki wpływ rozwoju technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz ich wzajemnego przenikania na tworzenie i wykorzystanie utworów literackich i artystycznych,

PODKREŚLAJĄC wyjątkowe znaczenie ochrony prawa autorskiego jako zachęty do twórczości literackiej i artystycznej,

UZNAJĄC potrzebę utrzymania równowagi między prawami autorów i ogólnym interesem publicznym, zwłaszcza w dziedzinie nauczania, badań naukowych i dostępu do informacji, jak temu dano wyraz w Konwencji berneńskiej,

UZGODNIŁY CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Stosunek do Konwencji berneńskiej

1. Niniejszy Traktat stanowi porozumienie szczególne w rozumieniu artykułu 20 Konwencji berneńskiej o ochronie dzieł literackich i artystycznych, w odniesieniu do Umawiających się Stron, które są państwami należącymi do Związku ustanowionego przez tę Konwencję. Niniejszy Traktat nie ma żadnych powiązań z innymi porozumieniami poza Konwencją berneńską, ani nie narusza praw i obowiązków wynikających z innych porozumień.
2. Żadne postanowienie niniejszego Traktatu nie uchyla zobowiązań, które Umawiające się Strony podjęły wobec siebie na podstawie Konwencji berneńskiej o ochronie dzieł literackich i artystycznych.
3. W niniejszym Traktacie przez "Konwencję berneńską" rozumieć należy Akt paryski Konwencji berneńskiej o ochronie dzieł literackich i artystycznych z dnia 24 lipca 1971 roku.
4. Umawiające się Strony zastosują się do artykułów I do 21 oraz załącznika do Konwencji berneńskiej.

Artykuł 2

Zakres ochrony prawa autorskiego

Ochrona prawa autorskiego obejmuje sposób wyrażenia, a nie idee, procedury, metody działania, czy też pojęcia matematyczne jako takie.

Artykuł 3

Zastosowanie artykułów 2 do 6 Konwencji berneńskiej

Umawiające się Strony stosują *mutatis mutandis* postanowienia artykułów 2 do 6 Konwencji berneńskiej w odniesieniu do ochrony przewidzianej niniejszym Traktatem.

Artykuł 4

Programy komputerowe

Programy komputerowe są chronione jak utwory literackie w rozumieniu artykułu 2 Konwencji berneńskiej. Ochrona ta odnosi się do programów komputerowych niezależnie od sposobu lub formy wyrażania.

Artykuł 5

Zbiory danych (bazy danych)

Zbiory danych lub innych materiałów, które ze względu na dobór lub układ treści stanowią wytwory intelektu, podlegają jako takie ochronie. Ochrona ta nie obejmuje danych ani samych materiałów i nie narusza prawa autorskiego do danych lub materiałów zawartych w zbiorze.

Artykuł 6

Prawo wprowadzania do obrotu

1. Autorom utworów literackich i artystycznych przysługuje wyłączne prawo zezwalania na publiczne udostępnianie oryginału i zwielokrotnionych egzemplarzy utworów drogą sprzedaży lub innej formy przeniesienia własności.
2. Niniejszy Traktat nie ogranicza swobody Umawiających się Stron określenia ewentualnych warunków, w których następuje wyczerpanie prawa, o którym mowa w ust. 1 po dokonanej za zezwoleniem autora, pierwszej sprzedaży lub innej formy przeniesienia własności oryginału lub zwielokrotnionego egzemplarza utworu.

Artykuł 7

Prawo najmu

1. Autorom:
 - (i) programów komputerowych,
 - (ii) utworów kinematograficznych,
 - (iii) utworów utrwalonych na fonogramach, tak jak je definiuje ustawodawstwo krajowe Umawiających się Stron,przysługuje wyłączne prawo zezwalania na najem publiczności, w celach zarobkowych, oryginału lub zwielokrotnionych egzemplarzy swoich utworów.
2. Ustępu 1 nie stosuje się do:
 - (i) programów komputerowych, gdy sam program nie jest zasadniczym przedmiotem najmu,
 - (ii) utworów kinematograficznych, chyba że najem w celach zarobkowych doprowadziłby do zakrojonego na szeroką skalę zwielokrotniania tych utworów, poważnie naruszając wyłączne prawo reprodukcji.
3. Niezależnie od postanowień ust. 1, Umawiająca się Strona, która w dniu 15 kwietnia 1994 roku stosowała i nadal stosuje system odpowiedniego wynagrodzenia autorów za najem zwielokrotnionych egzemplarzy ich utworów utrwalonych na fonogramach, może utrzymać ten system pod warunkiem, że najem w celach zarobkowych utworów utrwalonych na fonogramach nie narusza w sposób istotny wyłącznego autorskiego prawa reprodukcji.

Artykuł 8

Prawo publicznego komunikowania

Nie naruszając postanowień artykułów 11(1)(ii), 11bis(1)(i) i (ii), 11ter(1)(ii), 14(1)(ii) i 14bis(1) Konwencji berneńskiej, autorom utworów literackich i artystycznych przysługuje wyłączne prawo zezwalania na publiczne komunikowanie swoich utworów drogą przewodową lub bezprzewodową, w tym publiczne udostępnianie utworów w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym.

Artykuł 9

Czas trwania ochrony utworów fotograficznych

Umawiające się Strony nie będą stosowały postanowień zawartych w artykule 7(4) Konwencji berneńskiej do utworów fotograficznych.

Artykuł 10

Ograniczenia i wyjątki

1. Umawiające się Strony mogą w pewnych szczególnych przypadkach wprowadzić w swoich ustawodawstwach wprowadzenie ograniczeń i wyjątków od praw przyznanych autorom utworów literackich i artystycznych na mocy niniejszego Traktatu, nie naruszających normalnego korzystania z utworu i nie przynoszących nie uzasadnionego uszczerbku prawowitym interesom autora.
2. Stosując Konwencję berneńską, Umawiające się Strony zawężą wszystkie ograniczenia i wyjątki od praw przez nią przyznanych do określonych przypadków szczególnych, które nie naruszają normalnego korzystania z utworu i nie przynoszą nie uzasadnionego uszczerbku prawowitym interesom autora.

Artykuł 11

Zobowiązania dotyczące środków technicznych

Umawiające się Strony zapewnią właściwą ochronę prawną oraz skuteczne środki prawne przeciwko obchodzeniu skutecznych środków technicznych stosowanych przez autorów w związku z wykonywaniem praw na podstawie niniejszego Traktatu lub Konwencji berneńskiej i ograniczających podejmowanie wobec ich utworów działań, na które oni nie udzielili zezwolenia albo które nie są prawnie dozwolone.

Artykuł 12

Zobowiązania dotyczące informacji o zarządzaniu prawami

1. Umawiające się Strony zapewnią odpowiednie i skuteczne środki prawne przeciwko każdemu, kto świadomie dopuszcza się jednego z następujących czynów, wiedząc lub, gdy chodzi o środki cywilnoprawne, mając w danych okolicznościach uzasadnione podstawy by wiedzieć, że czyn ten spowoduje, umożliwi, ułatwi lub ukryje naruszenie któregoś z praw przewidzianego niniejszym Traktatem lub Konwencją berneńską:
 - (i) usuwanie lub zmiana, bez zezwolenia, jakichkolwiek podanych w formie elektronicznej informacji o zarządzaniu prawami,
 - (ii) wprowadzanie do obrotu, w wóz celem wprowadzania do obrotu, nadawania lub publicznego komunikowania bez zezwolenia utworów lub zwielokrotnionych egzemplarzy utworów, wiedząc, że podane w formie elektronicznej informacje o zarządzaniu prawami zostały usunięte lub zmienione bez zezwolenia.
2. Przez użyte w niniejszym artykule wyrażenie "informacje o zarządzaniu prawami" rozumieć należy informacje pozwalające zidentyfikować utwór, autora utworu, uprawnionego do utworu z jakiegokolwiek tytułu lub informacji o warunkach korzystania z utworu oraz numery lub kody przedstawiające taką informację, gdy którykolwiek z tych elementów informacji dołączony jest do zwielokrotnionego egzemplarza utworu lub występuje w związku z publicznym komunikowaniem utworu.

Artykuł 13 **Zastosowanie**

Umawiające się Strony będą stosowały postanowienia artykułu 18 Konwencji berneńskiej do wszystkich dóbr chronionych niniejszym Traktatem.

Artykuł 14 **Dochodzenie i egzekwowanie praw**

1. Umawiające się Strony zobowiązują się do przyjęcia, zgodnie ze swoimi systemami prawnymi, środków koniecznych do zapewnienia stosowania niniejszego Traktatu.
2. Umawiające się Strony zapewnią w swoich ustawodawstwach dostępność procedur dochodzenia i egzekwowania praw przyznanych niniejszym Traktatem, tak aby umożliwić skuteczne działania przeciwko naruszeniom wymierzonym w te prawa, w tym środki doraźne zapobiegające naruszeniom i środki odstrasżające od dalszych naruszeń.

Artykuł 15 **Zgromadzenie**

1. (a) Umawiające się Strony powołują Zgromadzenie.
(b) Każda z Umawiających się Stron reprezentowana jest przez jednego delegata, któremu mogą towarzyszyć zastępcy, doradcy i eksperci.
(c) wydatki każdej delegacji ponosi Umawiająca się Strona, która delegację wyznaczyła. Zgromadzenie może wystąpić do Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (zwanej dalej WIPO) o przyznanie pomocy finansowej celem ułatwienia udziału delegacji Umawiających się Stron, które, zgodnie z przyjętą praktyką Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych, uważane są za kraje rozwijające się lub które są krajami przechodzącymi do systemu gospodarki rynkowej.
2. (a) Zgromadzenie rozpatruje sprawy dotyczące utrzymania i rozwoju niniejszego Traktatu oraz jego stosowania i działania.
(b) Zgromadzenie wykonuje funkcje przyznane mu zgodnie z artykułem 17 ust.2 co do uznania niektórych organizacji międzyrządowych jako stron niniejszego Traktatu.
(c) Zgromadzenie decyduje o zwołaniu konferencji dyplomatycznej, celem dokonania rewizji niniejszego Traktatu i wydaje Dyrektorowi Generalnemu WIPO instrukcje celem przygotowania takiej konferencji.
3. (a) Każda z Umawiających się Stron będąca państwem, dysponuje jednym głosem i głosuje tylko w swoim własnym imieniu.
(b) Każda z Umawiających się Stron, będąca organizacją międzyrządową, może brać udział w głosowaniu zamiast swoich Państw Członkowskich, dysponując liczbą głosów równą liczbie swoich Państw Członkowskich, które są stronami niniejszego Traktatu. Żadna organizacja międzyrządowa nie bierze udziału w głosowaniu, jeśli jedno z jej Państw Członkowskich korzysta ze swojego prawa głosu, i odwrotnie.
4. Raz na dwa lata Zgromadzenie zbiera się na sesję zwyczajną zwoływaną przez Dyrektora Generalnego WIPO.
5. Zgromadzenie ustanawia swój regulamin wewnętrzny, zawierający między innymi przepisy dotyczące: zwoływania sesji nadzwyczajnej, wymaganego kworum oraz, z zastrzeżeniem postanowień niniejszego Traktatu, większości wymaganej w przypadku różnego rodzaju decyzji.

Artykuł 16 **Biuro Międzynarodowe**

Biuro Międzynarodowe WIPO realizuje zadania administracyjne wynikające z niniejszego Traktatu.

Artykuł 17 **Strony Traktatu**

1. Każde Państwo Członkowskie WIPO może zostać stroną niniejszego Traktatu.
2. Zgromadzenie może podjąć decyzję o dopuszczeniu do uzyskania statusu Strony niniejszego Traktatu każdej organizacji międzyrządowej, która oświadczy, że jest właściwa w sprawach uregulowanych niniejszym Traktatem i ma w tym zakresie własne ustawodawstwo wiążące wszystkie jej Państwa Członkowskie oraz że, zgodnie ze swymi wewnętrznymi regułami proceduralnymi, jest należycie upoważniona do zostania stroną niniejszego Traktatu.
3. Wspólnota Europejska, złożony podczas konferencji dyplomatycznej, która dokonała przyjęcia niniejszego Traktatu, oświadczenie, o którym mowa w ustępie poprzednim, może stać się stroną niniejszego Traktatu.

Artykuł 18 **Prawa i obowiązki wynikające z Traktatu**

Z zastrzeżeniem odrębnego postanowienia wyraźnie sformułowanego w niniejszym Traktacie, każda z Umawiających się Stron korzysta z pełni praw i przyjmuje na siebie wszystkie obowiązki wynikające z niniejszego Traktatu.

Artykuł 19 **Podpisanie Traktatu**

Niniejszy Traktat jest otwarty do podpisu do dnia 31 grudnia 1997 roku i może zostać podpisany przez każde Państwo Członkowskie WIPO oraz przez Wspólnotę Europejską.

Artykuł 20 **Wejście w życie Traktatu**

Niniejszy Traktat wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od złożenia przez państwa u Dyrektora Generalnego WIPO 30 dokumentów ratyfikacyjnych lub przystąpienia.

Artykuł 21 **Data uzyskania statusu strony Traktatu**

Niniejszy Traktat wiąże:

- (i) 30 państw, o których mowa w artykule 20, od daty wejścia w życie niniejszego Traktatu;
- (ii) każde inne państwo po upływie trzech miesięcy od daty złożenia przez to państwo dokumentu Dyrektorowi Generalnemu WIPO;
- (iii) Wspólnotę Europejską, po upływie trzech miesięcy od złożenia dokumentu ratyfikacyjnego lub przystąpienia, jeśli dokument ten złożony został po wejściu w życie niniejszego Traktatu, zgodnie z artykułem 20, lub trzech miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego Traktatu, jeśli dokument ten został złożony przed wejściem w życie niniejszego Traktatu;
- (iv) każdą inną organizację międzyrządową, która została dopuszczona do uzyskania statusu Strony niniejszego Traktatu, po upływie trzech miesięcy od złożenia dokumentu przystąpienia.

Artykuł 22 **Wyłączenie zastrzeżeń do Traktatu**

Żadne zastrzeżenie do niniejszego Traktatu nie jest dopuszczalne.

Artykuł 23
Wypowiedzenie Traktatu

Każda z Umawiających się Stron może wypowiedzieć niniejszy Traktat w drodze notyfikacji skierowanej do Dyrektora Generalnego WIPO. Wypowiedzenie wchodzi w życie po upływie roku od daty otrzymania notyfikacji przez Dyrektora Generalnego.

Artykuł 24
Języki Traktatu

1. Niniejszy Traktat zostaje sporządzony w jednym egzemplarzu oryginalnym w językach angielskim, arabskim, chińskim, francuskim, rosyjskim i hiszpańskim, przy czym każda z tych wersji jest jednakowo autentyczna.
2. Tekst oficjalny w jakimkolwiek innym języku niż wymienione w ust. 1 jest sporządzany przez Dyrektora Generalnego WIPO na wniosek zainteresowanej strony, po konsultacji ze wszystkimi pozostałymi zainteresowanymi stronami. W rozumieniu niniejszego ustępu przez "zainteresowaną stronę" rozumie się każde Państwo Członkowskie WIPO, którego języka urzędowego lub jednego z języków urzędowych to dotyczy, jak również Wspólnotę Europejską i każdą inną organizację międzyrządową, która może stać się stroną niniejszego Traktatu, jeśli dotyczy to jednego z jej języków oficjalnych.

Artykuł 25
Depozytariusz

Depozytariuszem niniejszego Traktatu jest Dyrektor Generalny WIPO.

**UZGODNIONE DEKLARACJE DO TRAKTATU WIPO O PRAWIE AUTORSKIM przyjęte przez
Konferencją Dyplomatyczną dnia 20 grudnia 1996 roku**

Dotyczy artykułu 1 ust. 4

Prawo reprodukcji, o którym mowa w artykule 9 Konwencji berneńskiej, jak też wyjątki w nim dopuszczone, znajdują pełne zastosowanie w warunkach użycia techniki cyfrowej, w szczególności do korzystania z utworów w formie cyfrowej. Rozumie się, że przechowywanie w formie cyfrowej utworu chronionego na nośniku elektronicznym stanowi reprodukcję w rozumieniu artykułu 9 Konwencji berneńskiej.

Dotyczy artykułu 3

Rozumie się, że na użytek artykułu 3 niniejszego Traktatu wyrażenie "państwo należące do Związku", występujące w artykułach 2 do 6 Konwencji berneńskiej oznacza jedną z Umawiających się Stron niniejszego Traktatu, przy stosowaniu tych artykułów Konwencji berneńskiej w związku z ochroną przewidzianą niniejszym Traktatem. Rozumie się również, że wyrażenie "państwo nie należące do Związku", w tych artykułach Konwencji, oznacza w takich samych warunkach, kraj, który nie jest Umawiającą się Stroną niniejszego Traktatu oraz że wyrażenie "niniejsza Konwencja" w artykułach 2(8), 2bis.2), 3, 4 i 5 Konwencji berneńskiej oznacza Konwencję berneńską i niniejszy Traktat. Rozumie się, że sformułowanie "obywatel jednego z państw należących do Związku" w artykułach 3 do 6 Konwencji oznacza przy zastosowaniu tych artykułów do niniejszego Traktatu w odniesieniu do organizacji międzynarodowej będącej Umawiającą się Stroną niniejszego Traktatu, obywatela jednego z państw członkowskich tej organizacji.

Dotyczy artykułu 4

Zakres ochrony programów komputerowych na podstawie artykułu 4 niniejszego Traktatu, w związku z artykułem 2, jest zgodny z artykułem 2 Konwencji berneńskiej i jest równoważny odpowiednim postanowieniom Porozumienia TRIPS.

Dotyczy artykułu 5

Zakres ochrony zbiorów danych (banków danych) na podstawie artykułu 5 niniejszego Traktatu w związku z artykułem 2, jest zgodny z artykułem 2 Konwencji berneńskiej i jest równoważny odpowiednim postanowieniom Porozumienia TRIPS.

Dotyczy artykułów 6 i 7

Używane w tych artykułach wyrażenia "z wielokrotnione egzemplarze" i "oryginał i z wielokrotnione egzemplarze", w kontekście prawa wprowadzania do obrotu i prawa najmu przewidzianych w tych artykułach, odnoszą się wyłącznie do utrwalonych z wielokrotnionych egzemplarzy, które mogą zostać wprowadzone do obrotu jako przedmioty materialne.

Dotyczy artykułu 7

Rozumie się, że zobowiązanie przewidziane w artykule 7 ust.1 nie wymaga od Umawiającej się Strony przyznania wyłącznego prawa najmu w celach zarobkowych autorom, którym według ustawodawstwa tej Umawiającej się

Strony nie przysługuje prawo w odniesieniu do fonogramów. Rozumie się, że zobowiązanie to jest zgodne z artykułem 14(4) Porozumienia TRIPS.

Dotyczy artykułu 8

Rozumie się, że postawienie jedynie do dyspozycji urządzeń umożliwiających komunikowanie lub jego przeprowadzenie, samo w sobie nie stanowi komunikowania w rozumieniu niniejszego Traktatu lub Konwencji berneńskiej. Ponadto rozumie się, że artykuł 8 nie wyklucza stosowania przez Umawiające się Strony artykułu 11bis ust. 2.

Dotyczy artykułu 10

Rozumie się, że postanowienia artykułu 10 zezwalają Umawiającym się Stronom, w warunkach użycia techniki cyfrowej, na utrzymanie i odpowiednie poszerzenie, przewidzianych w ich ustawodawstwach krajowych ograniczeń i wyjątków, które zostały uznane za możliwe do przyjęcia na podstawie Konwencji berneńskiej. Podobnie rozumie się, że postanowienia te zezwalają Umawiającym się Stronom na ustanowienie nowych wyjątków i ograniczeń, właściwych w warunkach sieci cyfrowych.

Rozumie się również, że artykuł 10 ust.2 nie zmniejsza ani nie zwiększa zakresu stosowania ograniczeń i wyjątków dozwolonych Konwencją berneńską.

Dotyczy artykułu 12

Rozumie się, że wyrażenie "naruszenie któregośkolwiek prawa przewidzianego niniejszym Traktatem lub Konwencją berneńską" dotyczy zarówno praw wyłącznych, jak i praw do wynagrodzenia.

Rozumie się ponadto, że Umawiające się Strony nie powołają się na ten artykuł celem stworzenia lub wdrożenia systemu zarządzania prawami, który narzucałby formalności nie dozwolone przez Konwencję berneńską lub niniejszy Traktat, uniemożliwiając swobodny przepływ towarów i utrudniając korzystanie z praw przyznanych niniejszym Traktatem.